

Kommunal- og distriktsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref
23/3308-1

Vår ref
23/3218 -

Dato
31.10.2023

Høring - NOU 2023:21 Embetsordningen - i takt med tiden

Finansdepartementet viser til høringsbrev 20. juni 2023 fra Kommunal- og distriktsdepartementet om NOU 2023: 21 *Embetsordningen – i takt med tiden*.

Finansdepartementets høringsvar er begrenset til tema som gjelder embetsstillinger i departementene.

Finansdepartementet støtter utvalgets anbefaling om at viktige samfunnshensyn taler for å videreføre en embetsordning i Norge. Finansdepartementet er også enig i at stillingene i departementene som står politikerne nærmest som rådgivere, bør omfattes av embetsordningen. Embetsvernet kan bidra til at de nærmeste rådgiverne tar til motmåle dersom faglige og kunnskapsbaserte råd ikke vurderes og kravet til lovlighet ikke følges, selv om stillingsvernet som gjelder for alle statsansatte normalt bør være tilstrekkelig til å sikre faglighet og uavhengighet i statsforvaltningen.

Utvalget fremmer ikke forslag om at det skal reguleres særskilt og felles hvilke stillinger som skal være embeter i fremtiden. Utvalget mener det er hensiktsmessig at den nærmere reguleringen av hvilke stillinger som skal være embeter i departementene fortsatt følger av reglement for personalforvaltningen, men at antall embeter bør reduseres.

Finansdepartementet er enig i disse vurderingene. Finansdepartementet er også enig med utvalget i at det kan oppstå situasjoner i et departement der det er behov for at et embetsverk holder fast ved faglige vurderinger som i realiteten går imot de politiske ambisjonene, jf. NOU 2023: 21 pkt. 8.2.1. Videre er departementet enig med utvalget i at det er viktig at de i embetsverket som i hovedsak bærer ansvaret for også å ta tydelig til motmåle mot den politiske ledelsen, kan gjøre det uten hensyn til egen posisjon i departementet. Utvalget peker blant annet på ekspedisjonssjefene som de aller nærmeste rådgiverne til den politiske ledelsen, som derfor har et særlig behov for vern i stillingen. Utvalgets anbefaling innebærer at embetsstillingene i Finansdepartementet er begrenset til finansråd og ekspedisjonssjefer. Finansdepartementet mener det bør vurderes om flere stillinger i departementene har behov

for det særskilte stillingsvernet i embetsordningen. I Finansdepartementet fungerer også avdelingsdirektørene i mange sammenhenger som nære rådgivere til politisk ledelse. I praksis er det ofte avdelingsdirektørene som bærer en stor del av ansvaret for å ta tydelig til motmæle mot den politiske ledelsen og holde fast på faglige vurderinger som i realiteten går imot den politiske ledelsens ambisjoner. På denne bakgrunn mener Finansdepartementet at også avdelingsdirektører bør være omfattet av embetsordningen, til tross for at det betyr at ordningen da vil omfatte et betydelig større antall personer. Departementet mener videre at stillingen kommunikasjonssjef bør være en embetstilling i fremtiden. Departementet mener at kravene til faglighet og uavhengighet for kommunikasjonssjefer ikke skiller seg så mye fra andre stillinger på tilsvarende nivå i organisasjonen at det skal ha betydning for om stillingene omfattes av embetsordningen eller ikke.

Finansdepartementet støtter forslaget om å gjennomføre en fornyet og samlet vurdering av bruken av åremål for embetene i statsforvaltningen. Finansdepartementet mener at lengden på åremålet og muligheten for gjenoppnevning bør inngå i denne vurderingen.

Til slutt mener Finansdepartementet at embetsperson er et bedre språklig begrep enn embetsholder.

For ordens skyld opplyser Finansdepartementet om at det ser ut som lovrådgiverne i Finansdepartementet ikke er inkludert i tabellen under pkt. 5.2.3 i utredningen. For tiden arbeider 22 lovrådgivere i Finansdepartementet.

Med hilsen

Jeanette Andersen Toverud e.f.
ekspedisjonssjef

Inger Harstveit
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer